

prima instanță, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
judecător: V. Stratan
instanță de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Efros

nr. 2ra-2172/2017
2ra-13/2018

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
președintele ședinței,
judecători

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6, intervenient accesoriu directorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și obligarea efectuării reparației capitale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris, cererea depusă de Carabulea Nina și Carabulea Boris de alăturare la apelul depus de Procurorul sect. Botanica și apelul declarat de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6, casată integral hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 29 martie 2016 și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 29 mai 2015 Procurorul sect. Botanica mun. Chișinău în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎMGFL nr. 6, intervenient accesoriu directorul Întreprinderii Municipale de

Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și obligarea efectuării reparației capitale.

În motivarea acțiunii a invocat, că Carabulea Boris și Carabulea Nina au depus pe numele Procurorului sect. Botanica mun. Chișinău, o cerere, prin care au solicitat intervenirea procurorului, în interesul acestora, în vederea recuperării prejudiciului material și moral cauzat prin inundarea de durată, repetată a imobilului, proprietate a acestora și anume: ap. XX din blocul locativ amplasat pe bd. XXXX mun. XXXX.

Notează că în cererea depusă, pensionarii au invocat că acoperișul blocului și etajului tehnic, situat deasupra imobilului lor, sunt în stare deplorabilă de zeci de ani, sistemele de aprovizionarea cu apă, energie termică (țevile) sunt putrede, ruginite, în stare nesatisfăcătoare situație care condiționează inundații frecvente, condiționate fie de spargerea sistemelor, fie dependent de condițiile climaterice.

Indică că verificând temeinicia argumentelor invocate, procurorul a stabilit următoarele: pensionarii Carabulea Nina și Carabulea Boris, se confruntă ambii cu anumite probleme de sănătate - ceea ce face imposibilă adresarea de sine stătător în instanță - motive din care intervenirea procurorului în condițiile prevederilor art. 71 alin. (1) și (2) CPC RM - este posibilă.

Sușține că familia Carabulea, locuiește în ap. XX în blocul locativ amplasat pe bd. XXXX, mun. XXXX - imobil care este gestionat de ÎMGFL nr.6, timp de, 34 ani. Atât Carabulea Boris - care este doctor în științe tehnice, a activat în calitate de profesor universitar, stagiul căruia include 45 ani, cât și Carabulea Nina – care a activat în calitate de funcționar public, având un stagiu de muncă de 30 ani, ambii la moment - pensionari, pe parcursul vieții s-au confruntat cu “fărădelegile” admise de către administrația și personalul ÎMGFL nr. 6.

Invocă că pe parcursul perioadei menționate, imobilul în care locuiesc - a fost inundat, în mod repetat, periodic, dependent de precipitații, precum și din cauza stării deplorabile a acoperișului, etajului tehnic, amplasat deasupra apartamentului, dar și din cauza stării deplorabile a sistemelor de apă rece și apă caldă, a sistemelor de încălzire.

Sușține că la finele anului 2001 (16.11.2001), membrii familiei Carabulea, au suportat cheltuieli pentru reparația bunului imobil în valoarea de 38 312 lei, în urma unei inundații provocate de spargerea unei țevi a sistemului de încălzire situată la etajul tehnic al blocului.

Relatează că la 16 mai 2003, în urma spargerilor repetate a sistemii de aprovizionare cu apă fierbinte imobilul nr. 81 a fost inundat pe parcursul zilei, în intervalul de timp de la ora 10.00 până la ora 19.50, iar scurgerea a fost stopată doar după implicarea serviciului de lichidare a avariilor, din funcțiune fiind scos sistemul de aprovizionare cu electricitate.

Declară că la 01 mai 2004, a fost înregistrată scurgere de apă fierbinte de la țeava reparată anterior, care din nou a provocat inundarea imobilului pensionarilor, iar lichidarea consecințelor a fost redusă doar la faptul astupării țevii cu un ciop.

Menționează că în perioada indicată, pensionarii au anunțat ÎMGFL-6 despre scurgerile în bunul imobil, care au fost generate de deteriorarea acoperișului blocului

locativ.

Invocă că pensionarii, au primit răspunsuri oficiale de la administrația ÎMGFL nr. 6, potrivit cărora: reparația acoperișului a fost planificată pentru trimestrul III al anului 2006, apoi trimestrul I al anului 2010 etc., însă careva măsuri concrete nu au fost întreprinse de către ÎMFL nr. 6 până în prezent, ultimii doar reparând cosmetic "cârpiturile" anterioare - motive din care pensionarii, au fost nevoiți să apeleze la organele ierarhic superioare, depunând plângeri în adresa Primarului mun. Chișinău, în anul 2008, 2013, 2014 etc., rezultatul cărora s-a redus la expedierea unor răspunsuri cu promisiuni, care de fapt, nu au mai fost realizate.

Relevă că de fiecare dată, au anunțat ÎMGFL nr. 6 despre cazurile de inundare a imobilului, solicitându-se intervenirea promptă, imediată, neîntârziată și anume: la 16 octombrie 2013, în timpul conectării la sistemul de încălzire, țeava cu diametrul de 76 mm, a crăpat, inundând apartamentul acestora, precum și apartamentele de mai jos, până la etajul 5.

La 20 ianuarie 2014, în rezultatul topirii stratului de zăpadă depus pe acoperiș, apartamentul a fost inundat încontinuu timp de 10 zile.

La 13 noiembrie 2014, în timpul precipitațiilor, au fost inundați, cauza fiind parapetele nereparate și lipsa țevilor de evacuare a apelor pluviale, care au fost demontate anterior.

La 16 noiembrie 2014, au fost inundați, din cauza unei țevi a sistemului de încălzire, care s-a fisurat, în acest caz fiind inundate baia, antreul și o odaie.

La 20 noiembrie 2014, în timpul ploilor abundente, au fost inundați pe parcursul a 4 zile, în aceste condiții, curentul electric a fost deconectat în mod repetat.

Astfel, indică că de fiecare dată, pensionarii au solicitat de la ÎMGFL nr. 6 efectuarea lucrărilor de reparație a țevilor, precum și înlăturarea cauzelor și condițiilor care au condus la provocarea inundării imobilului, iar ultimii s-au limitat la întocmirea unor acte de constatare a faptului inundărilor, însă fără a interveni eficient.

Afirmă că deși persoanele responsabile din cadrul ÎMGFL nr. 6, cunosc că responsabilitatea pentru starea tehnică a sistemelor de aprovizionare, instalațiilor interne din imobilul gestionat le revine, măsurile întreprinse de către aceștia au fost superficiale și ineficiente, în marea lor majorate reducându-se la înlocuirea unui fragment minor din țevile afectate de coroziune, aplicarea dopurilor - ceea ce în consecință conducea la formarea altor fisuri, rupturi, spurgeri și respectiv scurgeri și inundații.

Invocă că pensionarii, au acceptat participarea parțială a ÎMGFL-6, în perioada de vară a anului 2013 și 2014 la repararea apartamentului, contribuția acestora i-a nemulțumit însă, deoarece calitatea lucrărilor efectuate s-a dovedit a fi una precară și necalitativă, ulterior fiind nevoiți repetat, din mijloace proprii deja, să efectueze lucrările de reparație.

Indică că la solicitarea lui Carabulea Boris, a fost efectuat un raport de constatare tehnico - științifică pentru determinarea stării tehnice a apartamentului nr. XX din bd. XXXX, mun. XXXX și a etajului tehnic, fiind solicitată și aprecierea

prejudiciului material cauzat prin inundările frecvente de la etajul tehnic și acoperiș, achitând 1 000 lei, pentru efectuarea acestui raport.

Astfel, potrivit raportului de constatare tehnico-științific nr. 102 din 25 februarie 2015, în cadrul cercetării la fața locului, a fost stabilit în concluzie: prejudiciul material cauzat proprietarilor ap. XX, bd. XXXX, mun. XXXX, conform datelor proprietarului și actelor prezentate, din cauza inundărilor frecvente de la etajul tehnic (sistemele de apă I caldă și încălzire "Termocom"), și acoperiș, constituie suma de 12 509,97 lei.

Susțin pensionarii că din cauza inundațiilor repetate și frecvente, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, condițiile de trai în apartamentul de locuit, s-au înrăutățit considerabil, astfel încât s-a deteriorat tavanul, parchetul, persistă mirosul puternic de mucegai, s-a dezlipit teracota, s-a deteriorat mobilierul, bunurile personale care au ajuns în contact cu apa, sistemul electric a ieșit din funcție de mai multe ori.

Indică că în circumstanțele descrise mai sus, starea sănătății pensionarilor s-a agravat simțitor, au apărut dereglări ale tensiunii arteriale, vederii, atât din cauza condițiilor de trai, cât și a stresului pe care îl suportă de fiecare dată când se confruntă cu consecințele inundațiilor, și anume: deteriorarea bunurilor, starea locuinței, repararea căreia constituie cheltuieli considerabile imposibile acoperirii din contul pensiei lor. Totodată, predominarea mucegaiului - care este rezultatul inundărilor permanente - a provocat acutizarea bronșitei, durerilor de cap, bolilor respiratorii, dureri de inimă, astfel încât, lunar, reclamanții sunt nevoiți să cheltuiască sume impunătoare pentru procurarea medicamentelor.

De altfel precizează că din cauza condițiilor descrise, care sunt o consecință a inundațiilor frecvente, le-au fost cauzate și suferințe psihice care la rândul lor au un impact negativ asupra stării de sănătate a lor.

În drept Procurorul sect. Botanica mun. Chișinău în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris își întemeiază acțiunea în temeiul art. 1398, 1404, 1416, 1422 și 1423 Cod civil.

Cere Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris - admiterea integrală a acțiunii, încasarea din contul pârâtului a prejudiciului material în mărime de 70 153,97 lei - cauzat prin neluarea de măsuri în vederea asigurării bunei funcționări a rețelelor de aprovizionare cu apă, căldură, dislocate în interiorul blocului locativ, care în consecința spargerii, au provocat inundarea ap. XX dislocat pe str. XXXX mun. XXXX; încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în sumă de 600 000 lei cu titlu de despăgubire pentru suferințele psihice suportate în legătură cu inundarea frecventă a apartamentului și obligarea ÎMGFL-6 să efectueze lucrările de reparație capitală a tuturor sistemelor inginerești instalate la etajul tehnic, scara 3, inclusiv a sistemelor de evacuare a apelor fluviale și celor interne de aprovizionare cu apă rece, caldă, căldură, precum și reparația capitală a acoperișului blocului locativ nr. XXXX, mun. XXXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 martie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul sectorului Botanica în interesul pensionarilor Carabulea Nina și Carabulea Boris a fost admisă parțial, fiind

dispusă încasarea din contul ÎMGFL nr. 6 în beneficiul lui Carabulea Boris și Carabulea Nina suma de 70 153,97 lei cu titlu de prejudiciu material. A fost încasat din contul ÎMGFL nr. 6 în beneficiul statului suma de 2 104 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, pretențiile Procurorului sectorului Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris cu privire la încasarea sumei prejudiciului moral și cu obligarea efectuării lucrărilor de reparație capitală au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 30 martie 2016, ÎMGFL nr. 6, în persoana directorului - P. Iliescu, a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 martie 2016, prin care a solicitat instanței de apel, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Manifestând dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 martie 2016, la 28 aprilie 2016, Carabulea Nina și Carabulea Boris au declarat apel asupra hotărârii contestate solicitând instanței de apel admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral, susținând că motivele apelului vor fi expuse suplimentar după recepționarea hotărârii integrale.

La 28 aprilie 2016, a contestat cu apel hotărârea instanței de fond și Procurorul sect. Botanica - Balan Galina în interesul pensionarilor Carabulea Nina și Carabulea Boris solicitând instanței admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cerințele procurorului în interesul pensionarilor să fie admise integral.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 martie 2017, a admis apelul declarat de Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris, cererea depusă de Carabulea Nina și Carabulea Boris de alăturare la apelul depus de Procurorul sect. Botanica și apelul declarat de ÎMGFL nr. 6, a casat integral hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 martie 2016 și a emis o nouă hotărâre prin care a admis parțial cererea Procurorului s. Botanica în interesul pensionarilor Carabulea Nina și Carabulea Boris și a încasat din contul ÎMGFL nr. 6 în beneficiul Ninei Carabulea și Carabulea Boris suma de 12 509,97 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat și s-a obligat ÎMGFL nr. 6 să efectueze lucrări de reparație a sistemului ingineresc aflat la etajul tehnic care a provocat inundația apartamentului litigios.

În rest, pretențiile înaintate de Carabulea Boris și Carabulea Nina au fost respinse ca neîntemeiate.

La 12 mai 2017 Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, a indicat că instanța de judecată a apreciat arbitrar probele prezentate și nu a elucidat integral circumstanțele pricinii care au

importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat și interpretat eronat normele de drept material și procedural.

Mai indică că, cauza în ordine de apel a fost examinată în lipsa reprezentantului pârâtului, ultimul nefiind legal citat, deși instanței i-a fost prezentată copia încheierii din 09 ianuarie 2017 prin care a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul SA "Termoelectrica" privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului ÎMGFL nr. 6, instanța asumându-și obligația citării administratorului provizoriu, Popa Ion în ședința din 14 martie 2017. Or, această sarcină nu a fost realizată, administratorul nefiind citat legal, iar cauza a fost examinată cu prezentarea probelor respinse examinării de către instanța de fond, în lipsa pârâtului.

Sușine Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea că instanța de apel a examinat cauza fără aprecierea tuturor probelor.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În circumstanțele date, Colegiul consideră recursul Procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, depus la 12 mai 2017, declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 20 decembrie 2017 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) și art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces, în limitele invocate în cerere, pe baza referinței depuse de intimat și fără a administra noi dovezi.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 și pronunțată o nouă hotărâre din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum s-a stabilit, Carabulea Nina și Carabulea Boris sunt locatarii apartamentului nr. XX din bd. XXXX, mun. XXXX, fapt confirmat prin înscrierile

efectuate în buletinele de identitate ale acestora (f.d. 12-13, vol. I), extrasul din fișa locuinței nr. 282901 din 12 ianuarie 2015 și adeverința nr. 11 din 12 ianuarie 2015 (f.d. 14 verso, vol. I), și cartea de imobil a apartamentului indicat (f.d. 15-17, vol. I).

Potrivit procesului-verbal privind inundarea apartamentului susmenționat din 16 noiembrie 2011, întocmit de reclamanții Carabulea Boris și Carabulea Nina și Pătrașcu V., Gudei V. și Gusacova A., în dimineața zilei de 16 noiembrie 2011, în urma lucrărilor de pregătire a sistemului de încălzire efectuate de lucrătorii ÎMGFL nr. 6, a avut loc inundarea apartamentului indicat supra (camera mare, bucătăria, antreul și camera mijlocie (f.d. 18, vol. I).

Conform devizului de cheltuieli din 20 noiembrie 2011, valoarea lucrărilor de reparație (materiale și lucrări) ar constitui 38 312 lei (f.d. 19-20, vol. I).

Potrivit actului de inundare a apartamentelor nr. 77, 78, 79, 80, 81 din bd. XXXX, mun. XXXX din 16 mai 2003, semnat de locatarii acestor apartamente și colaboratorii serviciului de avarie, la 16 mai 2003, orele 10.00, a avut loc inundarea apartamentului reclamanților (f.d. 21-25).

Conform actului din 18 noiembrie 2013, întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și reclamanta Carabulea Nina, la 15 noiembrie 2013 ”a plesnit” țeava de încălzire de la etajul tehnic în urma căruia a fost inundat apartamentul nr. XX din bd. XXXX, mun. XXXX, la momentul examinării în camera mare (salon) și dormitor pe tavan tapetele s-au deteriorat după inundare, pe pereții în salon, veceu și dormitor au rămas pete galbene, în antreu s-au dezlipit parchetul pe o suprafață de 1 m.p., la bucătărie inundarea a avut loc prin punctul de distribuire a curentului electric, din spusele locatarilor (f.d. 25, vol. I).

Potrivit actului privind inundarea apartamentului XX, bd. XXXX, de la depunerile atmosferice din 04 februarie 2014, întocmit de Carabulea Boris, Gusacova A., Klepțov T., Mustață Z și Kahșcii G., la 28 ianuarie 2014 de la etajul tehnic a început a curge apa în apartamentul indicat, în odaia mare pe toată suprafața tavanului, în nișa din camera mare, în veceu, în antreu, în bucătărie, în baie și în coridorul de pe scară, scurgeri ce au durat până la 04 februarie 2014 inclusiv (f.d. 26 vol. I).

Prin actul din 23 aprilie 2014, întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și Carabulea Nina, s-au constatat deteriorările produse în apartamentul susmenționat în urma inundației din 15 noiembrie 2013, fiind menționat că în urma verificării acoperișului ca urmare a inundațiilor din luna aprilie 2014 s-a constatat că scurgeri nu au fost depistate, urmând a fi efectuate unele lucrări de reparație a acoperișului (f.d. 27 vol. I).

Prin actul datat cu 20 octombrie 2014, întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și Carabulea Boris s-a constatat că pe 20 noiembrie 2014 sunt scurgeri din acoperiș în urma ploilor torențiale, fiind inundată debaraua și intrarea în casă, în antreu dezlipindu-se tapetele și sunt pete umede (f.d. 28, vol. I).

Potrivit procesului-verbal de constatare din 20 noiembrie 2014, întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și reclamanți, s-a constatat inundarea apartamentului vizat la 20 noiembrie 2014 (f.d. 29, vol. I).

Prin scrisorile reclamanților din 03 noiembrie 2003, 02 noiembrie 2003, 09

iulie 2008, 25 iulie 2008, 28 iulie 2008, 08 decembrie 2008, 19 decembrie 2008, 25 ianuarie 2009, 05 noiembrie 2009, 04 februarie 2012, 24 noiembrie 2011, 11 februarie 2013, 15 noiembrie 2013, 03 februarie 2014, 07 februarie 2014, 11 martie 2014, 15 aprilie 2014, 24 octombrie 2014, 19 noiembrie 2014, 20 ianuarie 2015, 18 februarie 2015, 19 februarie 2015 și 12 ianuarie 2016 reclamantii au comunicat pârâtului și altor autorități publice despre inundațiile repetate a apartamentului acestora în urma deteriorării rețelei de furnizare a energiei termice de la etajul tehnic și din scurgerile din acoperiș și au solicitat repararea prejudiciului material și moral, precum și efectuarea lucrărilor de reparație necesare, precum și au anunțat pârâtul despre data și ora examinării apartamentului reclamantilor (f.d. 30-44, 65-73, 142-145 vol. I).

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 102 din 25 februarie 2015, întocmit de SRL „Cexin”, prejudiciul material cauzat proprietarilor apartamentului nr. XX din bd. XXXX, mun. XXXX, conform datelor proprietarului și actelor prezentate, din cauza inundărilor frecvente de la etajul tehnic (sistemele de apă caldă și încălzire Termocom), și acoperiș, constituie 12 509,97 lei (f.d. 45-56 vol. I).

Prin scrisoarea Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău nr. C-80/14 din 14 februarie 2014 s-a indicat asupra efectuării de către ÎMGFL nr. 6 a lucrărilor de reparație a sistemului de evacuare a apelor pluviale, cu înlăturarea scurgerilor de la sistemul dat, ÎMGFL-6 obligându-se să efectueze lucrări de reparație a etajului tehnic și acoperișului (f.d. 60).

Prin scrisoarea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău nr. C-287/14 din 25 februarie 2014 s-a indicat asupra faptului că s-a constatat repararea acoperișului din ardezie și curățirea etajului tehnic de gunoi, menționându-se că reparația acoperișului și rețelelor ingineresti de uz comun se efectuează numai cu contribuția financiară a proprietarilor de apartamente privatizate, locatarii blocului respectiv înregistrând datoriile considerabile (f.d. 61 vol. I).

Prin scrisoarea aceleiași Direcții nr. C-287/2/14 din 25 aprilie 2014 a fost stabilit că în urma examinării circumstanțelor expuse în petiția reclamantilor, acestea s-au adeverit, iar în urma inspectării a fost perfectat actul de constatare din 23 aprilie 2014, ÎMGFL-6 fiind obligată să îndeplinească toate lucrările indicate în acesta pe parcursul trimestrului II al anului curent, urmând ca procesul-verbal de recepție a lucrărilor să fie prezentat reclamantilor până la 01 iunie 2014 (f.d. 62 vol. I). Informații similare au fost expuse și în scrisoarea Direcției nr. C-287/4/14 din 02 decembrie 2014 (f.d. 63 vol. I), Direcția solicitând ÎMGFL nr. 6 inspectarea sistemelor ingineresti și a stării acoperișului blocului locativ corespunzător prin scrisoarea nr. C-568/15 din 03 martie 2015 (f.d. 64, vol. I).

Prin scrisorile ÎMGFL-6 din 16 iunie 2006, 06 ianuarie 2009, 02 decembrie 2009, 25 martie 2014 (f.d. 75-77 vol. I) reclamantii au fost informați despre datele la care urmează a fi efectuate reparațiile acoperișului, iar prin scrisoarea din 25 martie 2014 că acoperișul a fost inspectat și s-a constatat în prezența reclamantului că a fost schimbată o foaie de ardezie din acoperiș și astupate câteva fisuri cu mortar

de ciment, acoperișul fiind în stare satisfăcătoare și nu este necesar de a fi schimbat.

Potrivit actului întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și Carabulea Nina, nedatat și actelor anexate s-a stabilit că în luna aprilie 2013 colaboratorii pârâtului au efectuat lucrări în apartamentul reclamanților de tencuire și zugrăvire a tavanului în camera copiilor, cu folosirea materialelor necesare (f.d. 100, 102-107 vol. I).

Conform procesului-verbal de finisare a lucrărilor la obiectul supus reparației curente din 07 noiembrie 2014, întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6, s-a stabilit efectuarea lucrărilor de schimbare a țevii PPR pe traseul de încălzire scara III, etajul tehnic, de asupra apartamentului nr. 81 (f.d. 113 vol. I).

Conform actului întocmit de colaboratorii ÎMGFL nr. 6 și locatarul apartamentului nr. 80 din adresa sus-indicată din 13 ianuarie 2016, precum și scrisoarea pârâtului nr. C- 05/16 din 01 februarie 2016 s-a constatat că inundări la etajul tehnic și din acoperiș nu au fost depistate (f.d. 153-154 vol. I).

Astfel, prin prezenta acțiune, Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carbulea Boris pretinde încasarea din contul pârâtului a prejudiciul material în mărime de 70 153,97 lei - cauzat prin neluarea de măsuri în vederea asigurării bunei funcționări a rețelelor de aprovizionare cu apă, căldură, dislocate în interiorul blocului locativ, care în consecința spargerii, au provocat inundarea ap. XX dislocat pe str. XXXX mun. XXXX; încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în sumă de 600 000 lei cu titlu de despăgubire pentru suferințele psihice suportate în legătură cu inundarea frecventă a apartamentului și obligarea ÎMGFL-6 să efectueze lucrările de reparație capitală a tuturor sistemelor inginerești instalate la etajul tehnic, scara 3, inclusiv a sistemelor de evacuare a apelor fluviale și celor interne de aprovizionare cu apă rece, caldă, căldură, precum și reparația capitală a acoperișului blocului locativ nr. XX din bd. XXXX, mun. XXXX.

Conform art. 14 alin. (1) și (2) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitului ratat).

Potrivit art. 15 Cod civil, drepturile personale nepatrimoniale și alte valori nemateriale sânt apărute în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod și de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor civile reiese din esența dreptului încălcat și din caracterul consecințelor acestei încălcări.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și la momentul stabilit.

În conformitate cu art. 1398 alin. (1) și (2) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Art. 1413 Cod civil statuează că dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcție a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcția în posesiune. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forță majoră ori din vina celui prejudiciat.

Potrivit art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform anexei nr. 1 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, deservirea tehnică și reparația fondului de locuințe include lucrările de întreținere și reparație a fondului locativ, care este reprezentat în sensul prezentului Regulament de apartamentele și garsonierele din blocurile locative (în continuare – apartamente) și de încăperile locuibile în cămine, de întreținere sanitară a blocurilor locative și a terenurilor aferente, de amenajare și înverzire a acestor terenuri, alte lucrări efectuate de specialiștii gestionarului sau, prin contract, de alte persoane juridice (fizice).

Lucrările de deservire tehnică și reparație a blocurilor locative și căminelor se divizează în lucrări de întreținere și reparație a elementelor constructive ale blocului locativ și căminului, de deservire tehnică și reparație a echipamentelor tehnice ale acestuia și sînt plătite de către consumatori pe tarife distincte.

Lucrările de întreținere și reparație a elementelor constructive ale blocului locativ au menirea de a preîntâmpina uzura prematură a apartamentelor și încăperilor locuibile în cămine și menținerea indicilor de exploatare a tuturor elementelor constructive, cum sînt acoperișurile și sistemele de evacuare a apei meteorice.

Deservirea tehnică și reparația curentă a echipamentelor tehnice includ lucrările de deservire a sistemelor de încălzire și apă caldă menajeră în subsoluri, la etajele tehnice, precum și a coloanelor comune din afara apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine.

Colegiul notează că ÎMGFL nr. 6, fiind gestionarul blocului locativ în care este amplasat apartamentul reclamanților, are obligația de a repara prejudiciul cauzat în urma scurgerilor din sistemul de încălzire și din acoperișul blocului locativ.

Totodată, cu referire la quantumul prejudiciului cauzat, Colegiul reține că este cert că pârâtul poate fi obligat să compenseze doar suma prejudiciului material cauzat ca urmare a deteriorării apartamentului reclamanților în sumă de 12 509,97 lei, sumă stabilită prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 102 din 25 februarie 2015.

Colegiul consideră că celelalte pretenții patrimoniale urmează a fi respinse și anume privind încasarea sumei de 57 644 lei urmează a fi respinsă ca fiind tardivă în partea sumei de 38 312 lei, deoarece reclamantii au omis termenul de prescripție, iar în rest ca fiind neîntemeiate.

Relevante în acest sens sunt și prevederile art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Potrivit art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Deci, reclamantii/recurenții înaintînd prezenta acțiune la 29 mai 2015, și solicitînd, și repararea prejudiciului cauzat prin inundarea apartamentului la 16 noiembrie 2001, în mărime de 38 312 lei, nu au solicitat repunerea în termen.

Or, conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție pentru repararea prejudiciului cauzat prin inundarea apartamentului la 16 noiembrie 2001, în suma pretinsă de 38 312 lei a început a curge cel tîrziu din 20 noiembrie 2001 – data întocmirii devizului de cheltuieli (avînd în vedere că probe ce ar demonstra că aceste cheltuieli real au fost suportate lipsesc), și a expirat încă la 21 noiembrie 2004.

Deci, compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea unui drept patrimonial se admite numai în cazurile expres prevăzute de Lege, ceea ce denotă că art. 1422 Cod civil nu este aplicabil speței în raport cu categoria de drepturi încălcate reclamantilor.

Respectiv, solicitarea reclamantilor cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 600 000 lei este neîntemeiată și nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, raportînd prevederile normelor de drept citate la circumstanțele constatate apreciază drept întemeiate cerințele recurentului cu privire la carențele soluției instanței de apel or, concluziile instanței de apel expuse în decizia contestată sunt în contradicție cu partea dispozitivă a acesteia.

Colegiul reține că nu poate fi reținut și se respinge argumentul recurentului precum că cauza în ordine de apel a fost examinată în lipsa reprezentantului ÎMGFL nr. 6, ultimul nefiind legal citat, deși instanței i-a fost prezentată copia încheierii din 09 ianuarie 2017 prin care a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul SA “Termoelectrica” privind intentarea procesului de insolvență în privința debitorului ÎMGFL nr. 6, instanța asumîndu-și obligația citării administratorului provizoriu, Popa Ion în ședința din 14 martie 2017, precizînd că această sarcină nu a fost realizată, administratorul nefiind citat legal, iar cauza a fost examinată cu prezentarea probelor respinse examinării de către instanța de fond, în lipsa pârâtului.

Or, conform materialelor pricini rezultă că la data de 06 martie 2017, ora 16.22 administratorului insolvenței ÎMGFL nr. 6, Popa Ion a fost înștiințat prin telefonogramă despre faptul că în incinta Curții de Apel Chișinău, la 14 martie 2017 ora 10.00, a fost fixată ședința de judecată în cauza dată (f.d. 16, vol. II).

Avînd în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul

declarat de Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea, va casa decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 și va pronunța o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Boris Carabulea.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6, intervenient accesoriu directorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și obligarea efectuării reparației capitale și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul sect. Botanica în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6, intervenient accesoriu directorul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și obligarea efectuării reparației capitale.

Se încasează din contul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 în beneficiul Ninei Carabulea și a lui Carabulea Boris suma de 12 509,97 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat.

Se obligă Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 să efectueze lucrări de reparație a sistemelor inginerești aflate la etajul tehnic care au provocat inundația apartamentului litigios.

În rest pretențiile înaintate de Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, în interesele Ninei Carabulea și Carabulea Boris se resping, ca fiind neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecători

Iulia Sîrcu

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Galina Stratulat